

Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

УДК: 336.741.24

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14650486>

**Аналіз волатильності цін на криптовалюти та її вплив на глобальні
фінансові ринки**

Серажим Юліан Віталійович,

кандидат економічних наук, доцент кафедри банківської справи, Державний
торговельно-економічний університет, м. Київ, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-2295-7095>

Вербіцька Інеса Ігорівна,

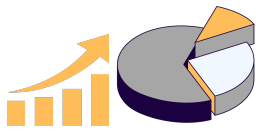
кандидат економічних наук, доцент кафедри фундаментальних та
спеціальних дисциплін, Чортківський навчально-науковий інститут
підприємництва і бізнесу, Західноукраїнський національний університет,
м. Чортків, Україна, <https://orcid.org/0000-0003-4632-859X>

Болдовська Катерина Петрівна,

кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування,
Харківський національний автомобільно-дорожній університет, м. Харків,
Україна, <https://orcid.org/0000-0003-0998-7836>

Прийнято: 21.12.2024 | Опубліковано: 15.01.2025

Анотація: У статті розглянуто проблеми високої волатильності криптовалют та їхній вплив на стабільність фінансових ринків. Визначено, що швидкий розвиток криптовалютного ринку в поєднанні з його нерегульованістю створює значні ризики як для інвесторів, так і для

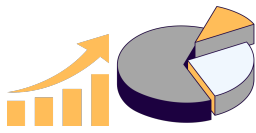
фінансових установ. Актуальність дослідження зумовлена посиленням ролі криптовалют у глобальній економіці та необхідністю впровадження механізмів стабілізації ринку.

Метою дослідження є аналіз факторів волатильності криптовалют, визначення їхнього впливу на фінансові системи та розробка рекомендацій для ефективного управління ризиками.

У роботі застосовано методи статистичного аналізу для вивчення динаміки цінних коливань криптовалют, порівняльного аналізу для оцінювання ефективності різних підходів до регулювання, а також аналітичні методи для узагальнення отриманих даних і формулювання рекомендацій. Аналіз здійснювався на основі актуальних даних криптовалютних бірж та статистичних платформ.

У результатах дослідження виявлено, що основними чинниками волатильності криптовалют є нерівномірне регулювання в різних юрисдикціях, залежність від макроекономічних умов та технологічна специфіка. Доведено, що відсутність єдиного підходу до регулювання створює додаткові ризики для інституційних і роздрібних інвесторів. Запропоновано рекомендації для інвесторів, зокрема диверсифікацію портфеля та використання алгоритмічних стратегій. Регуляторам рекомендовано впроваджувати ліцензування криптобірж, вимоги до резервів для стабільних монет і використання смартконтрактів для автоматизації виконання регуляторних вимог. Фінансовим установам запропоновано впроваджувати внутрішні механізми управління ризиками та забезпечувати високий рівень кібербезпеки.

У висновках підсумовано, що синхронізація регуляторних підходів на міжнародному рівні є необхідною умовою для стабілізації криптовалютного ринку. Перспективи подальших досліджень передбачають аналіз впливу криптовалют на фінансову стабільність, оцінювання наслідків регуляторних

змін та дослідження ефективності управління ризиками в умовах високої волатильності.

Ключові слова: криптовалюта, волатильність, фінансовий ринок, регулювання, управління ризиками, стабілізація, інвестори, регулятори, фінансові установи.

Analysis of cryptocurrency price volatility and its impact on global financial markets

Yulian Serazhym,

Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor of the Department of Banking, State University of Trade and Economics, Kyiv, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-2295-7095>

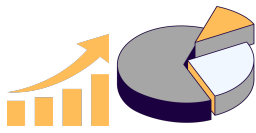
Inesa Verbitska,

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Fundamental and Special Disciplines, Chortkiv Educational and Research Institute of Entrepreneurship and Business, WUNU, Chortkiv, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0003-4632-859X>

Kateryna Boldovska,

Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation, Kharkiv National Automobile and Highway University, Kharkiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0003-0998-7836>

Abstract: The article examines the challenges of high cryptocurrency volatility and its impact on financial market stability. It has been established that the rapid growth of the cryptocurrency market, combined with its lack of regulation,

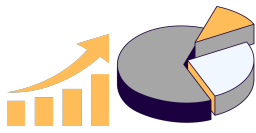
poses significant risks for investors and financial institutions. The relevance of the study is determined by the increasing role of cryptocurrencies in the global economy and the need to implement mechanisms to stabilize the market. The aim of the study is to analyze the factors of cryptocurrency volatility, determine their influence on financial systems, and develop recommendations for effective risk management.

The research employs statistical analysis methods to study the dynamics of cryptocurrency price fluctuations, comparative analysis to evaluate the effectiveness of different regulatory approaches, and analytical methods to synthesize data and formulate recommendations. The analysis is based on current data from cryptocurrency exchanges and statistical platforms.

The study reveals that the primary factors driving cryptocurrency volatility include uneven regulation across jurisdictions, dependence on macroeconomic conditions, and technological characteristics. It has been proven that the lack of a unified regulatory approach creates additional risks for institutional and retail investors. Recommendations for investors include portfolio diversification and the use of algorithmic strategies. Regulators are advised to implement licensing of cryptocurrency exchanges, establish reserve requirements for stablecoins, and use smart contracts to automate regulatory compliance. Financial institutions are encouraged to implement internal risk management mechanisms and ensure a high level of cybersecurity.

The conclusions confirm that the synchronization of regulatory approaches at the international level is a necessary condition for stabilizing the cryptocurrency market. Prospects for further research include analyzing the impact of cryptocurrencies on financial stability, evaluating the consequences of regulatory changes, and studying the effectiveness of risk management in conditions of high volatility.

Keywords: cryptocurrency, volatility, financial market, regulation, risk management, stabilization, investors, regulators, financial institutions.

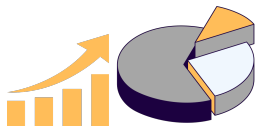

Постановка проблеми. Цінова волатильність криптовалют є одним з основних викликів, що впливає на стабільність і прогнозованість фінансових ринків. В умовах швидкого розвитку цифрових активів та їхньої інтеграції в глобальну фінансову систему важливим є розуміння основних причин і наслідків таких коливань. Значні зміни у вартості криптовалют можуть створювати серйозні ризики як для інвесторів, так і для регуляторних органів, ускладнюючи прийняття рішень та управління фінансовими потоками.

Волатильність криптовалют зумовлена низкою факторів, серед яких ринкові спекуляції, технологічні новації, обмеженість регулювання, а також вплив макроекономічних і геополітичних змін. Відсутність централізованого управління та специфіка ринку цифрових активів посилюють ці коливання, що створює передумови як для швидкого зростання, так і різкого падіння вартості криптовалют. Такі процеси не лише формують нові економічні можливості, але й створюють загрози для стабільності традиційних фінансових інструментів і систем.

З наукового погляду вивчення волатильності цін на криптовалюти є важливим для розробки моделей прогнозування й аналізу ризиків, які можуть використовуватися в управлінні інвестиціями, формуванні політики регулювання та розвитку нових фінансових інструментів. У практичному аспекті дослідження цих питань сприяє підвищенню прозорості ринку цифрових активів, удосконаленню механізмів хеджування ризиків і зміцненню взаємодії між учасниками фінансового ринку. У цьому контексті дослідження волатильності криптовалют та її впливу на глобальні фінансові ринки є актуальним завданням, що вимагає комплексного підходу з урахуванням теоретичних і практичних аспектів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тема волатильності криптовалют досліджується в багатьох наукових роботах. Зокрема, О. Vasylchyshyn із колегами звертають увагу на ризики використання криптовалют у фінансових злочинах, що становлять загрозу економічній

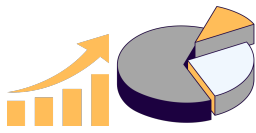
стабільності [1]. Водночас В. Гарькава та А. Кліщевська підкреслюють важливість модернізації фінансових систем задля зменшення негативного впливу волатильності [2]. Аналіз І. Буртняка та Р. Русина демонструє, що динаміка ринку здебільшого залежить від спекулятивних операцій і регуляторних змін [3].

Дослідження М. Савченко, А. Завидовської та В. Краєвської підтверджує тісний зв'язок між коливаннями криптовалют та глобальними економічними процесами [4]. О. Миронов пропонує моделі прогнозування цінових змін на ринку криптовалют і з'ясовує їхній інноваційний потенціал [5; 6]. Водночас В. Москаленко зі співавторами демонструє, як алгоритми обробки великих даних можуть підвищити точність прогнозів [7].

Перспективи використання криптовалют в Україні досліджували О. Стешенко та М. Підпригора, виділяючи потенційні можливості для розвитку національного ринку [8]. С. Стендер і В. Гаврилюк наголошують на необхідності інтеграції децентралізованих фінансових технологій у наявні системи [9]. В. Захарченко пропонує модель регулювання криптовалютного ринку для підвищення прозорості [10], тоді як В. Мандрик і В. Мороз аналізують прогалини в законодавчому регулюванні цієї галузі [11]. О. Таран обґрунтовує важливість удосконалення правових механізмів для стабілізації ринку [12].

У глобальному контексті J. Liu та A. Serletis показали, що нестабільність цифрових активів створює значні виклики для традиційних фінансових інструментів [13]. R. Malladi та P. Dheeriya, аналізуючи часові ряди, довели залежність доходів від зовнішніх ринкових умов [14]. M. Wątarek зі співавторами доводять, що криптовалюти поступово інтегруються у фінансові системи світу, формуючи нові можливості й ризики [15].

Отже, дослідження підтверджують, що волатильність криптовалют впливає як на національні економіки, так і на глобальні фінансові системи, що

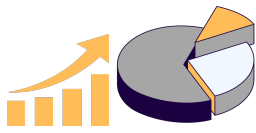

зумовлює необхідність подальшого вивчення цього явища та розробки ефективних регуляторних механізмів.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значні досягнення в дослідженні ринку криптовалют, залишаються питання, що потребують глибшого аналізу. Зокрема, недостатньо вивчено комплексну взаємодію факторів волатильності, таких як регуляторні зміни, макроекономічні умови та ринкові особливості, що обмежує точність прогнозування цінових коливань. Вплив волатильності на функціонування традиційних фінансових інструментів, зокрема ф'ючерсів і опціонів, а також на стабільність ринків у періоди криз залишається недостатньо дослідженим. Крім того, потребує уточнення значення ринкової капіталізації криптовалют для інституційних інвесторів та її взаємозв'язок із макроекономічними показниками.

Різноманітність регуляторних механізмів між країнами створює додаткові ризики для міжнародної фінансової стабільності. Відкритим залишається питання інтеграції інноваційних технологій, зокрема смартконтрактів, у регуляторні процеси для підвищення ефективності контролю. До того ж існує потреба в більш адаптивних підходах до управління ризиками, адже загальні рекомендації для інвесторів і фінансових установ часто не враховують специфіку окремих сегментів ринку. Внесок цієї статті в розв'язання зазначених проблем полягає в розробці адаптивних регуляторних механізмів, оцінюванні впливу криптовалют на традиційні фінансові інструменти та формуванні практичних рекомендацій для учасників ринку.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження природи волатильності цін на криптовалюту, її причин і наслідків, а також визначення впливу цих коливань на стабільність та розвиток глобальних фінансових ринків.

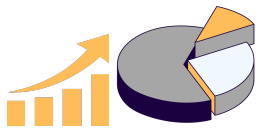

Завдання статті:

1. Дослідити основні чинники, що зумовлюють високу волатильність цін на криптовалюти, та їхній вплив на традиційні фінансові інструменти й системи.
2. Проаналізувати ринкову капіталізацію основних криптовалют та механізми регулювання й стабілізації ринку.
3. Розробити рекомендації для інвесторів, регуляторів і фінансових установ щодо ефективного управління ризиками, спричиненими волатильністю криптовалют.

Виклад основного матеріалу дослідження. Волатильність цін на криптовалюти є складним феноменом, що зумовлений взаємодією різноманітних чинників, які визначають динаміку ринку цифрових активів. Серед основних варто виокремити спекулятивну природу торгівлі, обмежену регуляцію, новизну технологій блокчейн, низьку ліквідність та вплив глобальних економічних і політичних подій. Ці фактори можуть діяти як окремо, так і в поєднанні, посилюючи цінові коливання та створюючи численні виклики для інвесторів, регуляторів та інших учасників ринку.

Спекулятивна торгівля часто характеризується проведенням операцій, орієнтованих на короткострокову вигоду, що призводить до різких змін попиту й пропозиції. Як приклад, миттєві цінові сплески виникають під час оголошення великих угод чи після заяв впливових осіб. Обмежена регуляція криптовалютного ринку сприяє підвищеній невизначеності серед учасників, що посилює їхню реакцію на заяви регуляторних органів, наприклад, рішення Комісії з цінних паперів і бірж США або запровадження обмежень на використання цифрових активів у певних країнах [16, с. 75–78]. Технологічні інновації також суттєво впливають на динаміку ринку, оскільки оновлення блокчейн-мереж або запуск нових токенів можуть викликати як ентузіазм, так і занепокоєння серед інвесторів. Яскравим прикладом є зростання вартості Ethereum після переходу на алгоритм Proof-of-Stake.

Низька ліквідність криптовалютного ринку порівняно з традиційними фінансовими ринками робить його більш чутливим до великих транзакцій: продаж великих обсягів Bitcoin на малоактивних платформах здатен спричинити різке падіння ціни. Крім того, глобальні економічні й політичні події, такі як інфляція чи політичні конфлікти, стимулюють попит на криптовалюту як на альтернативу традиційним активам. Наприклад, під час геополітичних криз криптовалюти часто сприймаються як «захисний актив».

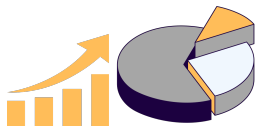
Таким чином, постійні коливання цін ускладнюють використання криптовалют як засобу обміну чи збереження вартості, що обмежує їхню інтеграцію в глобальні фінансові ринки. Вплив спекулятивної торгівлі, різнорівнева регуляція та технічні зміни формують неоднорідність ринкових умов у різних країнах, створюючи перешкоди для стабільного розвитку цього сегмента фінансової системи.

Волатильність криптовалют суттєво впливає на функціонування традиційних фінансових інструментів і систем, зумовлюючи як нові можливості, так і ризики (табл. 1).

Таблиця 1

Вплив волатильності криптовалют на традиційні фінансові інструменти
й системи

Напрямок впливу волатильності криптовалют	Опис впливу	Практичні приклади
Ризики для фінансової стабільності	Різкі коливання цін криптовалют можуть впливати на стійкість традиційних інструментів, таких як акції чи облігації.	Кореляція між цінами акцій технологічних компаній та вартістю Bitcoin під час ринкових коливань.
Розвиток нових фінансових інструментів	З'являються криптовалютні ф'ючерси, ETF та інші похідні фінансові інструменти, що підвищують ліквідність ринку.	Створення Bitcoin-ф'ючерсів на біржах CME та CBOE.

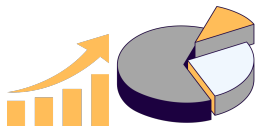

Розширення інвестиційних можливостей	Криптовалюти приваблюють інвесторів як новий клас активів, що забезпечує диверсифікацію портфелів.	Включення криптовалют до портфелів великих інвестиційних фондів.
Збільшення регуляторного навантаження	Регулятори змушені впроваджувати нові механізми для контролю волатильності та запобігання фінансовим ризикам	Вимоги ЄС щодо прозорості операцій із криптовалютами (регламент MiCA).
Зміна моделей поведінки інвесторів.	Інвестори схильні до швидких рішень, враховуючи високі ризики та можливості криптовалютного ринку.	Масові продажі Bitcoin під час новин про можливе посилення регулювання в США

Джерело: сформовано авторами на підставі [7; 8; 9; 14; 15]

Варто зауважити, що, з одного боку, швидкі цінові коливання стимулюють розвиток фінансових інновацій, таких як деривативи на основі криптовалют, інвестування в токенизовані активи та впровадження блокчейн-рішень у традиційні фінансові процеси. З іншого боку, високий рівень волатильності створює нестабільність і може призводити до системних ризиків, особливо в умовах інтеграції криптовалют у глобальні ринки. Це викликає значний інтерес регуляторних органів і потребує впровадження механізмів контролю для уникнення негативного впливу на фінансову стабільність.

На практиці вплив волатильності криптовалют виявляється у двох основних аспектах. По-перше, посилювана інтеграція криптовалют у традиційні фінансові системи, такі як біржі, банки та інвестиційні фонди, створює додаткові можливості для інвесторів, але водночас підвищує загальний рівень ризику. Наприклад, включення Bitcoin у портфелі деяких великих інвестиційних фондів збільшило їхню дохідність, проте спричинило підвищення загальної волатильності портфелів.

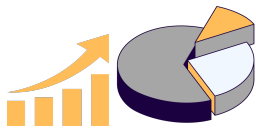
По-друге, високий рівень волатильності змушує регуляторні органи впроваджувати нові механізми контролю, які спрямовані на стабілізацію ринку. Наприклад, регламент MiCA в ЄС сприяє створенню прозорих умов для торгівлі криптовалютами, що дозволяє зменшити ризики для учасників ринку. Водночас регуляторна діяльність не завжди встигає за швидкими темпами змін у криптовалютному середовищі, що залишає простір для подальшого розвитку та вдосконалення механізмів контролю. Таким чином, вплив волатильності криптовалют на традиційні фінансові системи сьогодні є складним і неоднозначним, що вимагає постійної адаптації учасників ринку до нових умов.

Ринок криптовалют у 2024 році демонструє стрімкий розвиток та інтеграцію в традиційні фінансові системи. Найбільші цифрові активи, такі як Bitcoin, Ethereum, Binance Coin та інші, не тільки визначають основні тренди ринку, але й формують нові моделі фінансової взаємодії. Дані про ринкову капіталізацію, використання та динаміку основних криптовалют надають важливу інформацію для визначення їхньої ролі в глобальній економіці. У таблиці 2 відображено важливі показники найбільших криптовалют, їхній вплив на ринки та актуальне місце в сучасній фінансовій екосистемі.

Таблиця 2

Ринкова капіталізація та роль основних криптовалют у фінансових системах (2024 рік)

Криптовалюта	Ринкова капіталізація (трлн дол. США)	Роль у фінансовій системі	Приклади впливу
Bitcoin (BTC)	1,3	«Цифрове золото»; основа для інвестиційної диверсифікації.	Захист активів під час інфляції; значна кореляція з ринками золота.

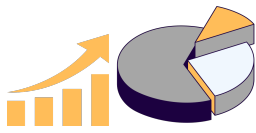

Ethereum (ETH)	0,55	Платформа для смартконтрактів; основа для децентралізованих фінансів.	Використання у NFT, децентралізованих біржах (Uniswap), кредитних платформах (Aave).
Binance Coin (BNB)	0,07	Підтримка транзакцій на платформі Binance; знижки на комісії.	Використання в торгівлі, стейкінгу та інших операціях в екосистемі Binance.
XRP	0,035	Інструмент для міжнародних розрахунків із низькими витратами.	Угоди між фінансовими установами, такими як Santander та Standard Chartered.
Solana (SOL)	0,02	Платформа для швидких транзакцій та масштабованих децентралізованих додатків.	Підтримка високошвидкісних NFT-маркетплейсів (Magic Eden) та ігрових платформ.

Джерело: сформовано авторами на підставі [17–21]

Аналіз даних демонструє, що кожна криптовалюта займає унікальну нішу в глобальній фінансовій системі. Bitcoin, завдяки своїй стабільності як активу з обмеженою емісією, стає все більш популярним серед інвесторів, які шукають захист від інфляції. Ethereum, через свою гнучку технологічну інфраструктуру, залишається основною платформою для розробки децентралізованих фінансових додатків та NFT.

Binance Coin є прикладом активу, інтегрованого в екосистему централізованих платформ, забезпечуючи зниження витрат і підвищення ефективності для користувачів Binance. XRP орієнтований на міжнародні розрахунки, зокрема в співпраці з великими фінансовими установами, що демонструє потенціал для інтеграції криптовалют у традиційні банківські системи.

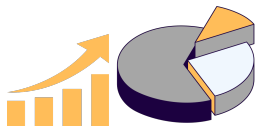
Solana характеризується своєю інноваційною інфраструктурою для високошвидкісних транзакцій, що робить її привабливою для NFT та ігрових платформ. Усі ці криптовалюти продовжують стимулювати інновації у фінансовій екосистемі, водночас викликаючи потребу в удосконаленні регуляторних механізмів для зменшення ризиків.

Так, ринок криптовалют як один із найдинамічніших сегментів сучасної фінансової системи характеризується значною волатильністю та відсутністю єдиного регуляторного підходу в більшості країн світу. Ці особливості створюють ризики як для інвесторів, так і для загальної фінансової стабільності. Водночас розвиток ринку криптовалют вимагає механізмів регулювання, які сприяють його стабілізації, запобігають зловживанням і забезпечують прозорість операцій. У таблиці 3 узагальнено основні механізми регулювання, що дозволяють знижувати ризики та створювати сприятливі умови для функціонування ринку.

Таблиця 3

Основні механізми регулювання та стабілізації ринку криптовалют

Механізм	Опис	Вплив
Ліцензування бірж	Встановлення обов'язкових вимог для криптовалютних платформ, включаючи фінансові звіти.	Збільшення прозорості операцій та захист інвесторів.
Вимоги до резервів	Забезпечення стабільних монет (stablecoins) резервними активами для запобігання коливанням.	Зниження ризиків волатильності та підвищення довіри до стабільних монет.
Впровадження KYC/AML	Обов'язкове дотримання процедур «Знай свого клієнта» та протидії «відмиванню» грошей.	Зменшення рівня шахрайства та покращення легальності криптовалютних операцій.

Оподаткування	Запровадження податкових вимог щодо доходів від криптовалютних операцій.	Стимулювання легалізації ринку та наповнення державного бюджету.
Використання смартконтрактів	Автоматизація регуляторних вимог через смартконтракти.	Підвищення ефективності виконання регуляторних вимог та зниження операційних витрат.

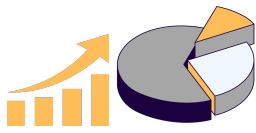
Джерело: сформовано авторами на підставі [10, с. 52–57; 11, с. 68–71; 12, с. 153–154]

На практиці ці механізми демонструють свою ефективність у сучасних умовах. Наприклад, у Європейському Союзі регламент MiCA встановлює загальні правила для криптовалютного ринку, які зобов'язують біржі дотримуватися прозорості, звітувати про фінансову діяльність і впроваджувати ефективні механізми захисту клієнтів [22]. У США особливу увагу приділяють регулюванню стабільних монет, таких як USDT або USDC, які зобов'язані мати резерви в ліквідних активах для запобігання дефолту.

Вимоги до KYC/AML активно впроваджуються найбільшими платформами, такими як Binance і Coinbase [23]. Це дозволяє знизити ризики шахрайства та підвищити довіру до криптовалютних операцій. У Швейцарії застосування смартконтрактів для автоматизації регуляторних процесів є важливим кроком до зниження витрат і підвищення ефективності.

Запровадження оподаткування доходів від криптовалютних операцій у таких країнах, як Німеччина, сприяє легалізації ринку та стимулює довгострокові інвестиції [24]. Отже, регуляторні механізми відіграють вирішальну роль у стабілізації ринку криптовалют, мінімізуючи ризики для учасників та сприяючи його сталому розвитку.

Ринок криптовалют, як і будь-який високоволатильний фінансовий інструмент, потребує ретельно продуманих підходів до управління ризиками. Інвестори, регулятори та фінансові установи стикаються із загрозами, які

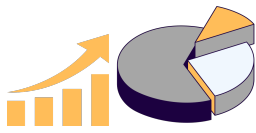

можуть впливати на стабільність ринку, зокрема з непередбачуваними коливаннями вартості цифрових активів, раптовими змінами регуляторного середовища та технологічними викликами. Для подолання цих ризиків потрібні комплексні стратегії, спрямовані на зменшення невизначеності, підвищення прозорості та забезпечення стійкості ринку.

Інвестори повинні неухильно дотримуватися принципів диверсифікації портфеля, що дозволяє ефективно знижувати вплив волатильності окремих активів на загальну вартість інвестицій. Використання інструментів технічного та фундаментального аналізу забезпечує прийняття раціональних і обґрунтованих рішень щодо оптимальних моментів входу на ринок і виходу з нього. Водночас важливим елементом є мінімізація емоційного впливу на інвестиційні рішення шляхом впровадження автоматизованих стратегій, таких як стоп-лоси й алгоритмічні торгові системи, що гарантують системність та послідовність у процесі ухвалення рішень.

Регулятори, зі свого боку, повинні зосередитися на створенні стабільного правового поля, яке зменшить невизначеність для учасників ринку. Це передбачає розробку чітких правил ліцензування для бірж, обов'язкових вимог до резервів для стабільних монет та впровадження механізмів звітності. Водночас важливо враховувати специфіку криптовалют, зберігаючи баланс між регулюванням та інноваціями. Застосування технологічних інструментів, таких як смартконтракти для автоматизації виконання регуляторних вимог, може значно підвищити ефективність контролю.

Фінансові установи, які починають інтегрувати криптовалютні активи у свої портфелі, повинні забезпечити високий рівень захисту від кіберзагроз та створити внутрішні політики управління ризиками, враховуючи специфіку криптовалют. Співпраця з регуляторами та використання послуг аудиторських компаній для перевірки операцій із цифровими активами сприятиме підвищенню довіри до таких інструментів.

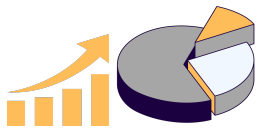

Синергія між інвесторами, регуляторами та фінансовими установами є запорукою зменшення ризиків, пов'язаних із волатильністю криптовалют. Комплексний підхід, який передбачає диверсифікацію, регуляторну прозорість та інноваційні механізми контролю, сприятиме подальшому розвитку цього ринку без значного збільшення системних загроз.

Висновки. Отже, підсумовуючи, зазначимо, що криптовалютний ринок є високоволатильним і потребує впровадження комплексних механізмів регулювання для забезпечення його стабільності. Головними проблемами залишаються нерівномірне регулювання в різних юрисдикціях, недостатній рівень прозорості, високий ризик шахрайства та значна залежність від зовнішніх факторів, зокрема змін макроекономічного середовища та регуляторних ініціатив. Виявлено, що відсутність єдиних стандартів у регулюванні криптовалют створює бар'єри для інституційних інвесторів та підвищує ризики для роздрібних користувачів.

На підставі отриманих результатів дослідження сформульовано низку рекомендацій для основних стейкхолдерів ринку. Інвесторам варто дотримуватися принципів диверсифікації портфеля, впроваджувати алгоритмічні підходи до торгівлі та використовувати інструменти управління ризиками, що дозволить знизити вплив волатильності на загальну ефективність інвестицій. Регуляторам необхідно створити єдине правове середовище для криптовалют, розробити прозорий чіткі правила для функціонування бірж та емітентів стабільних монет, а також активно інтегрувати технологічні інновації, зокрема смартконтракти, для автоматизації процесів контролю й забезпечення надійності ринку. Фінансовим установам рекомендовано інтегрувати криптоактиви з урахуванням найвищих стандартів безпеки та співпрацювати з регуляторами для забезпечення прозорості та стабільності фінансових операцій.

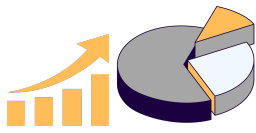
Перспективи подальших досліджень полягають у поглибленому вивченні впливу криптовалют на фінансову стабільність національних

економік та розробці моделей, що враховують специфіку їх функціонування. Особливої уваги потребує аналіз ефективності вже впроваджених регуляторних ініціатив та їх адаптація до швидко змінюваного технологічного середовища. Крім того, важливим є дослідження взаємодії криптовалютного ринку з традиційними фінансовими інструментами в умовах глобальної економічної нестабільності, що дасть змогу забезпечити більш глибоке розуміння їхнього впливу на фінансову систему загалом.

Список використаних джерел

1. Vasylychyshyn O., Harkava V., Sheremet O., Sydorovych O., Berdnik I., Paziuk A. Financial crimes in the context national economic security. *AD ALTA: Journal of interdisciplinary Research*. 2021. Vol. 11. P. 119–123. URL: <https://epub.chnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7804/1/Financial%20crimes%20in%20the%20context%20national%20economic%20security.pdf> (date of access: 01.10.2024).
2. Гарькава В., Кліщевська А. Регіональне управління економічною безпекою на основі фінансової модернізації. *Наукові перспективи*. 2021. № 7(13). С. 220–228. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-7\(13\)-220-228](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-7(13)-220-228)
3. Буртняк І., Русин Р. Дослідження волатильності криптовалют. *Наука і техніка сьогодні*. 2024. № 8(36). С. 264–271. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-8\(36\)-264-271](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-8(36)-264-271)
4. Савченко М., Завидовська А., Краєвська В. Кореляційний аналіз волатильності криптовалют світу. *Галицький економічний вісник*. 2022. Т. 75. № 2. С. 122–133. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/38825> (дата звернення: 01.10.2024).
5. Миронов О. Стабільність та варіативність ціни віртуальних активів: моделювання та прогнозування цінових рухів на ринку криптовалют. *Наукові*

перспективи. 2024. № 4(46). С. 689–700. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-4\(46\)-689-700](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-4(46)-689-700)

6. Миронов О. Вплив віртуальних активів на економічний розвиток. *Věda a perspektivy*. 2024. № 4 (35). С. 50–62. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-4\(35\)-50-62](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-4(35)-50-62)

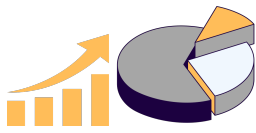
7. Moskalenko V., Fonta N., Havrylenko A., Bezchastnyi O. Аналіз проблеми прогнозування трендів криптовалютного ринку та сучасні підходи до її вирішення. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Серія: *Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами*. 2024. № 1 (8). С. 41–49. DOI: <https://doi.org/10.20998/2413-3000.2024.8.6>

8. Стешенко О., Підопригора М. Криптовалюти та стабільні монети: перспективи, виклики та можливості для фінансової системи України. *Економіка та суспільство*. 2024. № 68. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-29>

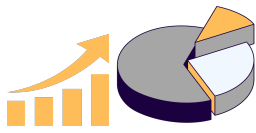
9. Стендер С. В., Гаврилюк В. М. Вплив децентралізованих фінансових технологій на сучасну фінансову систему України: перспективи та виклики. *Актуальні питання економічних наук*. 2024. № 1. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13348212>

10. Захарченко В. Регулювання криптовалют як механізм нейтралізації їх слабких сторін: модельний підхід. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету*. Серія: *Економічні науки*. 2022. № 65. С. 46–60. URL: <https://er.chdtu.edu.ua/handle/ChSTU/4172> (дата звернення: 01.10.2024).

11. Мандрик В. О., Мороз В. О. Законодавче регулювання обігу криптовалют в Україні, проблеми та перспективи їх розвитку. *Науковий вісник НЛТУ України*. Серія економічна. 2019. Т. 29. № 4. С. 67–71. DOI: <https://doi.org/10.15421/40290414>

12. Таран О. Регулювання криптовалют в Україні: вплив на економіку та перспективи розвитку. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2024. № 3 (75). С. 150–155. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-75-150-155>
13. Liu J., Serletis A. Volatility in the Cryptocurrency Market. *Open Econ Rev.* 2019. Vol. 30. P. 779–811. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11079-019-09547-5>
14. Malladi R. K., Dheeriyaa P. L. Time series analysis of Cryptocurrency returns and volatilities. *J Econ Finan.* 2021. Vol. 45. P. 75–94. DOI: <https://doi.org/10.1007/s12197-020-09526-4>
15. Wątarek M., Kwapien J., Drożdż S. Cryptocurrencies are becoming part of the world global financial market. *Entropy.* 2023. Vol. 25. № 2. Art. 377. DOI: <https://doi.org/10.3390/e25020377>
16. Керівництво щодо Ризик-Орієнтованого Підходу до Віртуальних Активів та Постачальників Послуг з Переказу Віртуальних Активів. FATF. Париж, 2019. URL: <http://www.fatfgafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/Guidance-RBAvirtual-assets.html> (дата звернення: 01.10.2024).
17. Криптовалютний ринок: динаміка ринкової капіталізації. *CoinGecko: вебсайт*. 2024. URL: <https://www.coingecko.com/uk/global-charts> (дата звернення: 01.10.2024).
18. Ринковий огляд криптовалют. *Binance: вебсайт*. 2024. URL: <https://www.binance.com/uk-UA/markets> (дата звернення: 01.10.2024).
19. Ціни на криптовалюту та ринкова капіталізація. *CoinGecko: вебсайт*. 2024. URL: <https://www.coingecko.com/uk> (дата звернення: 01.10.2024).
20. Курс Bitcoin: сьогоднішній графік курсу BTC, ринкова капіталізація та дані. *CoinGecko: вебсайт*. 2024. URL: <https://www.coingecko.com/uk/coins/bitcoin>. (дата звернення: 01.10.2024).
21. Індекс волатильності. *Binance Futures: вебсайт*. 2024. URL: <https://www.binance.com/uk-UA/futures/funding-history/perpetual/volatility-index> (дата звернення: 01.10.2024).

22. МІСА – нове регулювання ЄС щодо криптовалют. Як це може бути реалізовано в Україні. *Fintechinsider: вебсайт*. 2024. URL: <https://fintechinsider.com.ua/mica-nove-regulyuvannya-yes-shhodo-kryptovalyut-yak-cze-mozhe-buty-realizovano-v-ukrayini> (дата звернення: 01.10.2024).

23. Playing by the Rules: KYC at Binance. *Binance Blog*. 2024. URL: <https://www.binance.com/blog/community/playing-by-the-rules-kyc-at-binance-3957562386953350877> (дата звернення: 01.10.2024).

24. Посібник з оподаткування криптовалют у Німеччині у 2024 році. *Plisio: вебсайт*. 2024. URL: <https://plisio.net/uk/blog/germany-crypto-tax-guide> (дата звернення: 01.10.2024).